

STAROSTWO POWIATOWE w KIELCACH
- POZRON -

SPRAWOZDANIE

z realizacji zadań przez Powiatowy Ośrodek
Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
za okres od stycznia do grudnia 2006r.

Kielce styczeń 2007r.

Spis treści

- 1. Założenia ogólne w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.**
- 2. Zadania realizowane przez POZRON na rzecz osób niepełnosprawnych w oparciu o własny plan pracy opracowany na 2006r. na podstawie programów zatwierdzonych przez Radę Powiatu w tym zakresie.**
- 3. Realizacja zadań szczegółowych wynikających z procedur ustawowych i programowych .**
- 4. Źródła finansowania realizowanych zadań ustawowych określonych Uchwałą Nr XXXII/22/06 Rady Powiatu w Kielcach z dnia 28 kwietnia (z póź. zmianami) oraz ich wykorzystanie .**
- 5. Zadania POZRON na 2007 rok , wynikające z programów Powiatu na rzecz osób niepełnosprawnych oraz założeń ustawy o wspieraniu zatrudnienia i integracji osób niepełnosprawnych**

1. Założenia ogólne w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych

Obecnie funkcjonujący system rehabilitacji zawodowej i społecznej stanowi kontynuację uchwalonej w 1991r. ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych. Liczne zmiany, jakich dokonano w przepisach zasadniczo nie zmieniły ani filozofii całego systemu, ani też sposobu rozwiązywania problemów wynikających z niepełnosprawności.

Nie zmienione zostały też fundamenty systemu wspierania osób niepełnosprawnych dotyczące podstawowych struktur odpowiedzialnych za realizację polityki państwa w odniesieniu do osób niepełnosprawnych, jak też źródła jej finansowania.

Wielokrotne nowelizacje obowiązującej obecnie ustawy o rehabilitacji(...) niekorzystnie wpłynęły na jej przejrzystość i możliwość łatwego stosowania w praktyce. Nienajlepsza była również ocena skuteczności stosowania dotychczasowych instrumentów w zakresie rzeczywistej poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych- a w szczególności na rynku pracy

Wszystko to, a także nowe podejście do kwestii niepełnosprawności prezentowane w ciągu ostatnich lat przez struktury międzynarodowe, których Polska jest aktywnym członkiem, przesądza o konieczności weryfikacji dotychczasowego systemu.

Częścią tego procesu jest zapowiedź opracowania odrębnej ustawy o orzekaniu o niepełnosprawności, której celem byłoby ujednoczenie i uproszczenie funkcjonujących obecnie w kraju pięciu systemów orzeczniczych (cztery- to systemy orzekania do celów rentowych , piąty- to system pozarentowy orzekający o stopniu niepełnosprawności, do celów zatrudnieniowych). Kwestie te mają fundamentalne znaczenie dla ustalenia , kto w świetle przepisów prawa jest osobą niepełnosprawną, a w konsekwencji kto jest beneficjentem pomocy i wsparcia udzielanego na mocy obowiązujących przepisów.

W Harmonogramie prac Rządu na rok 2006 r. wskazano termin przedłożenia założeń do nowej ustawy o wspieraniu zatrudnienia oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych na grudzień 2006r. Termin ten określono uwzględniając zapowiadane zmiany w przepisach prawa wspólnotowego dotyczącego pomocy publicznej dla przedsiębiorców, które powinny zostać dokonane w związku z upływem, z końcem tego roku terminu ważnych kluczowych dla tej pomocy rozporządzeń Komisji Europejskiej dotyczących tzw. Wyłączeń grupowych (pomocy na zatrudnienie, na szkolenia, dla małych i średnich przedsiębiorców) i pomocy de minimis .

Ponieważ wsparcie zatrudnienia osób niepełnosprawnych oparte jest przede wszystkim na pomocy udzielanej przedsiębiorcom , zakłada się że nowy system uwzględni proponowane przez Komisje zmiany.

Aktywizację zawodową jako główny cel działalności Funduszu odzwierciedlają programy PFRON. Stanowią one uzupełnienie działań realizowanych w ramach zadań ustawowych. Programy te pozwalają wyodrębnić w danym czasie problemy oraz wskazać adresatów pomocy. Jednym z tych programów, którego realizatorem od 2005r. jest Starostwo Powiatowe w Kielcach jest program pn. „ Wyrównywanie różnic między regionami,, dotyczący zwrotu kosztów wyposażenia tworzonych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. Beneficjentami programu byli pracodawcy, którzy w roku 2006 utworzyli i wyposażyli 13 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych z terenu powiatu kieleckiego .

Nowe instrumenty aktywizacji zawodowej zawarte są również w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy znowelizowanej w 2005r. Dotyczą one rozpoznania i podziału osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy na bezrobotnych i poszukujących pracy. Osoby niepełnosprawne bezrobotne mają prawo korzystać na określonych zasadach z usług rynku pracy oraz instrumentów rynku pracy takich jak szkolenia, staże, prace interwencyjne, przygotowanie zawodowe, finansowanych ze środków Funduszu Pracy.

Ze środków PFRON są finansowane te osoby niepełnosprawne, które występują w rejestrze jako poszukujące pracy /dotyczą rencistów/. Wprowadzenie tej nowelizacji ma wpływ na zwiększenie zatrudnienia i ilości szkolonych osób niepełnosprawnych.

W 2006 roku POZRON wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Kielcach realizował również zadania na rzecz osób niepełnosprawnych wynikające z programów przyjętych przez Radę Powiatu w Kielcach tj. :

1. Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Powiatu Kieleckiego na lata 2004-2008.
2. Powiatowy Program Przeciwdziałania Bezrobociu i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy
3. Program Współpracy Powiatu Kieleckiego z Organizacjami Poza-Rządowymi oraz innymi Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2006r.

2. Zadania realizowane przez POZRON na rzecz osób niepełnosprawnych w oparciu o własny plan pracy opracowany na 2006r., na podstawie programów zatwierdzonych przez Radę Powiatu w tym zakresie.

Realizacja tych zadań odbywała się poprzez :

1. Informowanie w środkach masowego przekazu, internecie i w rozmowach indywidualnych z pracodawcami o zadaniach i posiadanych środkach PFRON przeznaczonych na refundację przystosowania miejsc pracy i tworzenia nowych dla osób niepełnosprawnych, o pożyczkach na uruchomienie własnej działalności gospodarczej lub rolniczej, o szkoleniach i przekwalifikowaniach zawodowych.
2. Udzielanie pomocy pracodawcom w zakresie opracowania projektów dotyczących realizacji programu „ Wyrównywanie różnic między regionami „, odnośnie zwrotu kosztów wyposażenia nowych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.

3. Współpracę z Zakładami Pracy Chronionej i innymi podmiotami gospodarczymi w zakresie utrzymania ciągłego i stałego zatrudnienia osób niepełnosprawnych na refundowanych i przystosowanych stanowiskach pracy, poprzez prowadzenie kontroli zawartych umów i utrzymanie stałych kontaktów z tymi zakładami.
4. Współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie rozpoznawania lokalnego rynku pracy, aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych, szkolenia i przekwalifikowania.
5. Udzielanie wszelkiej pomocy osobom niepełnosprawnym w zakresie uruchomienia własnej działalności gospodarczej i składania wniosków o przyznanie pożyczki na ten cel.
6. Racjonalne gospodarowanie przydzielonymi środkami PFRON poprzez odpowiednie negocjowanie z pracodawcami stawek refundacji kosztów przystosowania i wyposażania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.
7. Nadzór nad prawidłowym wykorzystaniem środków PFRON przez pracodawców z którymi zostały zawarte umowy, jak również przez pożyczkobiorców w zakresie prawidłowego wykorzystania środków na określony cel zgodnie z zawartą umową.
8. Współpracę z Powiatową Społeczną Radą Osób Niepełnosprawnych w zakresie opiniowania podziału środków PFRON na poszczególne zadania, oraz ich prawidłowego wykorzystania.
9. Sporządzanie sprawozdań i wszelkich informacji z realizacji zadań w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych oraz udzielonej pomocy publicznej.

3. Realizacja zadań szczegółowych wynikających z ustawy i rozporządzeń wykonawczych oraz procedur programowych

1. W zakresie przystosowania i tworzenia nowych miejsc pracy:
  - analiza i ocena wniosków oraz projektów złożonych przez zakłady pracy w celu ubiegania się o refundację kosztów przystosowania nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych

- prowadzenie negocjacji z wnioskodawcami w sprawie zwrotu kosztów przystosowania i wyposażania stanowisk pracy
  - odbiór przystosowanych i tworzonych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych u pracodawców
  - przygotowanie pełnej dokumentacji zgodnie z zawartymi umowami i dokonywanie zwrotu kosztów dla pracodawców z tytułu zakupu wyposażenia miejsc pracy
  - bieżąca obsługa zawartych umów
  - kontrola realizacji umów w zakresie utrzymania ciągłego zatrudnienia osób niepełnosprawnych przez cały okres trwania umowy oraz wyposażania stanowisk pracy
  - monitoring realizacji umów zawartych z pracodawcami w ramach programu „Wyrównywanie różnic między regionami”
2. W zakresie udzielania pożyczek ze środków PFRON dla osób niepełnosprawnych rozpoczynających działalność gospodarczą lub rolniczą:
- analiza i ocena wniosków złożonych przez osoby niepełnosprawne w celu otrzymania pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub o dofinansowanie do oprocentowania kredytu zaciągniętego na kontynuację działalności gospodarczej
  - przeprowadzenie wizji lokalnej u wnioskodawców
  - przygotowanie pełnej dokumentacji do podpisania umów na udzielenie pożyczki i opracowanie planu spłaty pożyczek
  - przeprowadzenie kontroli realizacji umów i dokonanie rozliczenia z pobranej pożyczki zgodnie z określonym celem zawartym w umowie
  - ocena wniosków pożyczkobiorców ubiegających się o umorzenie części pobranych pożyczek (do 50 %) pod względem spełnienia warunków ustawowych i umownych oraz przeprowadzenia wizji lokalnej w tym zakresie.
3. W zakresie szkolenia i przekwalifikowania zatrudnionych osób niepełnosprawnych:
- dokonywanie zwrotu kosztów dla pracodawcy który przeszkolił zatrudnione osoby niepełnosprawne we własnym zakresie
  - finansowanie szkolenia osób niepełnosprawnych organizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy oraz jego monitoring

4. Sporządzanie sprawozdań kwartalnych, półrocznych, rocznych, przesyłanie ich do Zarządu PFRON oraz dla Zarządu i Rady Powiatu. Opracowywanie wszelkich informacji o realizacji zadań dla zainteresowanych instytucji oraz umieszczanie ich na stronie internetowej Powiatu

4. Źródła finansowania realizowanych zadań ustawowych określonych Uchwałą Nr XXXII/22/06 Rady Powiatu w Kielcach z dnia 28 kwietnia 2006r.(z późn. zmianami) oraz ich wykorzystanie.

Środki na realizację tych zadań przyznawane są na każdy rok przez Zarząd PFRON na podstawie algorytmu i określone Uchwałą Rady Powiatu w Kielcach, na poszczególne zadania.

Zestawienie środków planowanych i wykorzystanych na realizację wymienionych zadań :

Lp.	Zadania	Kwota planowana	Kwota wykorzystana	Procent realizacji
1.	Udzielanie osobom niepełnosprawnym pożyczek na rozpoczęcie działalności gosp. art.12	250.000,00	250.000,00	100 %
2.	Dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na przystosowanie tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla o.n. bezrobotnych lub poszukujących pracy, skierowanych przez PUP, art.26	141.000,00	141.000,00	100%
3.	Finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego o. n. art.38 i 40	20.000,00	20.000,00	100%
4.	Zwrot wydatków na instrumenty rynku pracy / staże osób niepełnosprawnych/ art. 11	3.000,00	3.000,00	100 %
	Razem :	414.000,00	414.000,00	100%
5.	Zwrot kosztów dla pracodawców z tytułu utworzenia i wyposażenia stanowisk pracy dla o.n. w ramach programu pn. „ Wyrównywanie różnic między regionami „	300.987,75	282.490,10	93 %
	Razem :	714.987,75	696.490,10	

5. Część opisowa wykorzystanych środków na realizację tych zadań

1. Wnioski o udzielenie pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej złożyło 6 osób niepełnosprawnych i zostały one rozpatrzone pozytywnie. Starosta podpisał umowy z 6 osobami niepełnosprawnymi na łączną kwotę 250.000,00 zł. , co stanowi średnio wysokość przyznanej pożyczki w kwocie 41.666,00 zł

Starosta na wniosek pożyczkobiorców umorzył pozostałe do spłaty pożyczki dla 6 osób niepełnosprawnych, którzy spełnili warunki ustawowe i umowne . Kwota umorzonych pożyczek ogółem wynosiła 111.959,50 zł.

2. Wnioski o zwrot kosztów przystosowania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych złożyło trzech pracodawców. Pozytywną ocenę otrzymały wszystkie wnioski i Starosta podpisał umowy na przystosowanie 6 stanowisk pracy, na ogólną kwotę 141.000,00 zł. Podpisane umowy będą realizowane przez okres 36 miesięcy tj. do 2009r.
3. Powiatowy Urząd Pracy przeszkolił 20 osób niepełnosprawnych, w zawodach: obsługi komputera, nauki języków obcych, bukiciarstwa i florystyki, pilot wycieczek, spawacza itd.
Z planowanej kwoty 20.000,00 zł. na ten cel wykorzystano 20.000,00zł . Zrealizowano wszystkie zgłoszone potrzeby w tym zakresie.
4. W ramach planowanej kwoty 3 000, 00 zł pokryto wydatki związane z podpisaniem umowy z pracodawcą na odbycie stażu dla jednej osoby niepełnosprawnej.
5. W ramach realizacji programu pn. „, Wyrównywanie różnic między regionami” projekty o zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy złożyło 6 pracodawców. Pięć projektów oceniono pozytywnie. Jeden pracodawca zrezygnował z zawarcia umowy, z 4 pozostałymi pracodawcami zostały zawarte umowy na wyposażenie 13 stanowisk pracy na ogólną kwotę 282.490,10 zł .

W wymienionym okresie pracownicy POZRON realizowali szereg zadań związanych z rehabilitacją zawodową osób niepełnosprawnych. Przeprowadzono kontrole zgodnie z opracowanym planem na 2006r. dotyczące :

a/ pożyczkobiorców w zakresie:

- prowadzenia działalności gospodarczej
- rozliczenia się z otrzymanych pożyczek
- celowości wykorzystania tych pożyczek
- obowiązku składania wymaganych dokumentów

Każda kontrola zakończona była protokołem. W przypadku występujących zaleceń pokontrolnych były one przesyłane do realizacji pożyczkobiorcy. Należy ogólnie stwierdzić iż pożyczkobiorcy wykorzystali przyznane pożyczki zgodnie z określonym celem zawartym w umowie. Prowadzona działalność gospodarcza przez większość pożyczkobiorców przynosi określone efekty, które zaspokajają ich potrzeby. Jeden z pożyczkobiorców nie wywiązywał się z warunków umowy / nie spłacał rat pożyczki zgodnie z planem /. W związku z czym umowa została rozwiązana. Pożyczkobiorca został zobowiązany do zwrotu w całości niespłaconej pożyczki wraz z odsetkami , w określonym terminie.

b/. pracodawców w zakresie :

- zatrudniania osób niepełnosprawnych na 78 stanowiskach pracy refundowanych ze środków PFRON
- obsady tych stanowisk
- wyposażenia w sprzęt i urządzenia
- warunków pracy i płacy, oraz spraw socjalnych
- prowadzenia odpowiedniej dokumentacji
- utrzymania ciągłości zatrudnienia osób niepełnosprawnych na utworzonych stanowiskach pracy
- aktualizacji badań lekarskich

Stwierdzone uwagi , nieścisłości w formie zaleceń pokontrolnych były przesyłane do zainteresowanych w celu ich realizacji w określonym terminie. Ogólnie należy stwierdzić, iż pracodawcy prawidłowo wywiązują się z realizacji warunków umowy .

Dokonano odbioru 13 utworzonych nowych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych w ramach programu pn. „ Wyrównywanie różnic między regionami” i zwrotu kosztów wyposażenia tych stanowisk dla pracodawców.

W ramach stałej współpracy z Zakładami Pracy Chronionej i innymi pracodawcami pozyskano 69 ofert z wolnego rynku pracy na których zostały zatrudnione osoby niepełnosprawne.

Powiatowy Ośrodek Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych współpracuje z 36 podmiotami gospodarczymi , w tym z 7 Zakładami Pracy Chronionej z terenu powiatu kieleckiego, które łącznie zatrudniają 420 osób niepełnosprawnych w tym:

- 280 mężczyzn i 140 kobiet
- w Zakładach Pracy Chronionej -340 osób
- w innych zakładach pracy - 68 osób
- w urzędach gmin i powiecie - 12 osób

- na stanowiskach produkcyjnych i pomocniczych - 380 osób
- na stanowiskach biurowych – 40 osób

Na koniec grudnia 2006r. zarejestrowanych w PUP było 426 osób niepełnosprawnych , w tym : 294 bezrobotnych, 132 poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu.

5. Zadania POZRON na 2007r. wynikające z programów Powiatu na rzecz osób niepełnosprawnych oraz założeń ustawy o wspieraniu zatrudnienia i integracji osób niepełnosprawnych.

Strategicznym celem , który będzie realizowany w 2007r. i w latach następnych, to jest osiągnięcie odpowiedniego poziomu aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych, zbliżonego do krajów Unii Europejskiej. Dla zapewnienia zgodności polskiego ustawodawstwa z prawem europejskim w tym zakresie, przygotowywana jest nowa ustawa, która ma dotyczyć wspierania zatrudnienia i integracji osób niepełnosprawnych, niedyskryminowania i równego traktowania , pozwalająca na wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, przede wszystkim na rynku pracy.

Dotyczy to w szczególności tych osób, których niepełnosprawność wyklucza bądź w zasadniczy sposób utrudnia samodzielne funkcjonowanie na rynku pracy, w warunkach pełnej konkurencji z osobami sprawnymi.

Do osiągnięcia założonych efektów konieczne jest :

1. zapewnienie stabilnych podstaw finansowania działań określonych ustawą poprzez struktury odpowiedzialne za kreowanie i monitorowanie polityki na rzecz osób niepełnosprawnych oraz sprawne gromadzenie i redystrybucje środków przeznaczonych na jej realizację.
2. wdrożenie instrumentów umożliwiających większe zaangażowanie organizacji pozarządowych w działania wspierające i skuteczne włączanie osób niepełnosprawnych w rynek pracy .
3. wzmocnienie roli samorządów(w tym samorządu gminnego) w rozwiązywanie problemów osób niepełnosprawnych.
4. umożliwienie łączenia środków publicznych pochodzących z różnych systemów na realizację projektów- programów aktywizujących

osoby niepełnosprawne.

5. wdrożenie uporządkowanych przepisów dotyczących wspierania pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne, poprzez udzielanie pomocy publicznej i określenie zasad wsparcia dla przedsiębiorców zatrudniających te osoby niepełnosprawne.
6. doradztwo i szkolenie dla osób niepełnosprawnych rozpoczynających działalność gospodarczą.
7. zapewnienie możliwości pełnego wykorzystania środków PFRON i EFS na realizację zadań określonych w ustawie i wynikających z programów na rzecz osób niepełnosprawnych.

Całością tych zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej Powiatowy Ośrodek Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będzie również realizował poprzez współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy, PCPR, Oddziałem Św. PFRON, organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku publicznego, pracodawcami i innymi instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych. O podejmowanych działaniach i środkach na realizację tych zadań POZRON będzie informował zainteresowanych za pomocą środków masowego przekazu / prasa, radio, internet, telewizja / oraz informacji pisemnych.